विक्रुश् 1 P. 1 To call aloud, cry out loudly; आक्रोश विक्रोश लपाधिचण्डम् Mk. 1. 41; Bk. 14. 42; 16. 32. -2 To utter (with acc.). -3 To call out to (with acc.). -4 To resound. -5 To abuse, revile, censure.

विक्रुष्ट *p. p.* 1 Exclaimed, cried out. -2 Harsh, cruel, unkind. -3 Offensive; (परित्यजेत्) धर्मं चाप्यसुखोदर्कं लोकविक्रुष्टमेव च Ms. 4. 176. **-ष्टम्** 1 A cry for help; विक्रुष्टे नाभिधावकः Y. 2. 234. -2 Abuse.

विक्रोशः, -विक्रोशनम् 1 Calling out, exclaiming; पृष्ठतो द्रौपदीं...सविक्रोशम् Mb. 14. 66. 13. -2 Abusing.

विक्रोष्टृ *m.* 1 One who calls out for help; अकारणे च विक्रोष्टा Y. 2. 234. -2 A reviler.

विक्लव *a.* 1 Overcome with fear, startled, alarmed, frightened; आचकाङ्क्ष घनशब्दविक्लवाः R. 19. 38; Ku. 4. 11. -2 Timid; तोयोत्सर्गस्तनितमुखरो मा च भूर्विक्लवास्ताः Me. 39. -3 Affected by, overcome with; निसर्गदुर्बोधमबोधविक्लवाः क्व भूपतीनां चरितं क्व जन्तवः Ki. 1. 6. -4 Agitated, excited, confused, bewildered; प्रतिषेधाक्षरविक्लवाभिरामम् Ś. 3. 24. -5 Distressed, afflicted; grieved; निराकरणविक्लवायाः प्रियायाः Ś. 6; Śi. 12. 63; Ku. 4. 39; सुतविक्लवाय राज्ञे Bu. Ch. 1. 86. -6 Disgusted with, averse from; मृगयाविक्लवं चेतः Ś. 2. -7 Faltering; प्रस्थानविक्लवगतेरवलम्बनार्थम् Ś. 5. 3. **-वम्** 1 Agitation, bewilderment; किमिदं देवि करोषि हृदि विक्लवम् Rām. 2. 44. 25. -2 Fear; गतविक्लवः Rām. 7. 32. 45.

विक्लवता Timidity; भवति हि विक्लवता गुणोऽङ्गनानाम् Śi. 7. 43.

विक्लवितम् Despondent language.

विक्लिन्न *p. p.* 1 Very moist, thoroughly wetted. -2 Decayed, withered up. -3 Old.

विक्लिष्ट *p. p.* 1 Excessively afflicted, distressed. -2 Injured, destroyed. **-ष्टम्** A fault in pronunciation.

विक्लेदः 1 Wetting thoroughly; पुरीषमूत्रविक्लेदम् (गर्भवासम्) Mb. 12. 213. 6. -2 Wetness, moisture. -3 Dissolution.

विक्लेदनम् The act of softening (by cooking or boiling).

विक्लेशः An incorrect pronunciation of the dentals.

विक्षत *p. p.* 1 Torn asunder, wounded, hurt, struck; विक्षतं चायसैर्बाणैर्मत्प्रयुक्तैरजिह्मगैः Mb. 3. 173. 30. -2 Beaten, stamped; महीं महाककुत्कायः कम्पयन् खुरविक्षताम् Bhāg. 10. 36. 1. -3 Affected, seized; स राजा शापविक्षतः Rām. 7. 54. 4. **-तम्** Wounding, a wound.

विक्षावः 1 Cough, sneezing. -2 A sound; विक्षावैस्तोयविश्रावं तर्जयन्तो महोदधेः Bk. 7. 36.

विक्षित *a.* Miserable, wretched.

विक्षिप् 6 P. 1 To throw about, scatter. -2 To throw, cast. -3 To divert. -4 To distract. -5 To extend, stretch out. -6 To reject, discard. -7 To press against. -8 To toss about. -9 To prepare, make up. -10 To bend (a bow); all these last four meanings can be seen in the following verse:—रक्षांसि वक्षांसि च विक्षिपन्ति गात्राणि कान्तासु च विक्षिपन्ति। रूपाणि चित्राणि च विक्षिपन्ति दृढानि चापानि च विक्षिपन्ति॥ Rām. 5. 5. 12.

विक्षिप्त *p. p.* 1 Scattered, thrown about, dispersed, cast about. -2 Discarded, dismissed. -3 Sent, despatched. -4 Distracted, bewildered, agitated; प्रविक्षिप्तं चेतः प्रविशति च मोहान्धतमसम् Māl. 9. 8. -5 Refuted; (see क्षिप् with वि). -6 Extended, spread out; विक्षिप्तौ राक्षसेन्द्रस्य भुजाविन्द्रध्वजोपमौ Rām. 5. 10. 15, 18. **-प्तम्** One of the चित्तभूमिs in the Yogaśāstra; क्षिप्तं मूढं विक्षिप्तमेकाग्रं निरुद्धमिति चित्तभूमयः। Yogasūtrabhāṣya.

विक्षेपः 1 Throwing away or asunder, scattering about. -2 Casting, throwing, discharging (opp. संहार); संहारविक्षेपसहस्रकोटीस्तिष्ठन्ति जीवाः Mb. 12. 280. 30; संहारविक्षेपलघुक्रियेण R. 5. 45. -3 Waving, moving about, shaking, moving to and fro; बाहुविक्षेपकरणां समुद्यम्य महागदाम् Rām. 7. 32. 41. लाङ्गूल° Ku. 1. 13. -4 Sending, despatching. -5 Distraction, confusion, perplexity; Māl. 1. -6 Alarm, fear. -7 Refutation of an argument. -8 Polar latitude. -9 Looking about vaguely or wildly. -10 Neglecting (time). -11 Extension, projection. -12 A kind of weapon. **-Comp. -ध्रुवः** (in astr.) the greatest inclination of a planet's orbit. **-शक्तिः** *f.* (in Vedānta phil.) the power of Māyā (अविद्या).

विक्षेपणम् 1 Throwing, casting, discharging. -2 Despatching, sending. -3 Scattering, dispersing. -4 Confusion, perplexity.

विक्षीणकः 1 N. of the chief of a class of beings attending on Śiva. -2 An assembly of the gods. -3 A destroyer. -4 A place from which flesh-eaters are excluded.

विक्षीरः The *Arka* tree.

विक्षुभ् 1 Ā., 4, 9 P. 1 To be greatly agitated or disturbed. -2 To confuse, disturb, perplex. *-Caus.* To agitate, disturb, confuse &c.

विक्षोभः 1 Shaking, agitation, movement; वीचि° R. 1. 43. -2 Agitation of mind, distraction, alarm. -3 Conflict, struggle. -4 Tearing open; सुरारिवक्षोविक्षोभजासृक् Śi. 3. 7.

विख, विखु, विख्य, विख्र, विखरु, विग्र *a.* Noseless. -Comp. **-नस्** *m.* an epithet of Brahman; विखनसार्थितो विश्वगुप्तये सख उदेयिवान् सात्वतां कुले Bhāg. 10. 31. 4.

विखण्डित *p. p.* 1 Broken up, divided. -2 Cleft in two. -3 Disfigured, mutilated; शस्त्रैरपि विखण्डिताः (न वशं योषितो यान्ति) Pt. 4. 89. -4 Refuted.